

7. SINIF DIN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · PUANLAMA ANAHTARI

Senaryo 4 · Kitapçık B · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

1. DKAB.7.1.2 · Ahiret hayatının aşamalarını çözümleyebilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	I'ı kıyametin kopması ve/veya yeniden diriliş (ba's) ile eşleştirir (ikisinden birini yazan da puan alır).	4
a)	II'yi mizan (amellerin tartılması) ile eşleştirir.	4
a)	III'ü hesap (amel defterinin verilmesi) ile eşleştirir.	4
b)	Bir eşleştirmeyi ayetteki ipucu ifadeyle gerekçelendirir (ör. "Sûr'a bir daha üflenir ... kalkmış bekliyorlar", "adalet terazileri", "Oku kitabını!").	3

a) Örnek cevap: I: Kıyametin kopması ve yeniden diriliş (ba's). II: Mizan. III: Hesap (amel defterinin verilmesi).

b) Örnek cevap: II'yi mizanla eşleştirdim; çünkü ayette "adalet terazileri kuracağız" ifadesi geçiyor. Mizan, amellerin tartılması demektir.

Sık hatalar: I'deki iki üfleme için tek bir olay saymak; Gerekçe olarak ayetten ifade göstermemek

2. DKAB.7.1.2 · Ahiret hayatının aşamalarını çözümleyebilme · zor

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Hesap ve mizanda da mahkemedeki gibi yapılanların ortaya konup değerlendirildiğini belirtir.	4
a)	Her ikisinde de bir karar/karşılık verildiğini belirtir.	4
b)	Ahirette "zerre kadar" iyiliğin ve kötülüğün bile hesaba katılacağını ayete dayanarak belirtir.	4
b)	Ahirette hiç kimseye haksızlık yapılmayacağını, yargılamanın Allah'ın mutlak adaletiyle olacağını belirtir.	4
b)	Dünyadaki mahkemelerin yanılabilceğini, delil bulunamayan ya da gizli kalan işleri bilemeyebileceğini belirterek farkı gerekçelendirir.	4

a) Örnek cevap: Mahkemede yapılan işler delilleriyle ortaya konur ve bir karar verilir. Hesap ve mizanda da insanın dünyada yaptıkları ortaya konur, tartılır ve karşılığı verilir. Bu yönüyle benzetme uygundur.

b) Örnek cevap: Dünyadaki mahkemeler yanılabilir; delil bulunamayan ya da gizli kalan işleri bilemeyebilir. Ahirette ise Allah her şeyi bilir; ayetlere göre zerre kadar iyilik ya da kötülük bile karşılıksız kalmaz ve kimseye zerre kadar zulmedilmez. Bu yüzden ahiretteki yargılama mutlak adaletle olur.

Sık hatalar: Yalnızca benzerlikleri yazıp farkları göstermemek; Farkları ayetlerle desteklememek

3. DKAB.7.1.3 · Melek ve ahiret inancının insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme · kolay

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	B'yi umut ve sabır, C'yi adalet duygusu ile eşleştirir.	5
a)	A ve D'yi sorumluluk - dürüstlük ile öz denetime eşleştirir (A: öz denetim, D: dürüstlük eşleştirmesi de tam puan alır).	5
b)	Seçtiği karttaki davranışı ilgili inançla (yazıcı melekler, ahirette karşılık, mutlak adalet) doğru biçimde ilişkilendirir.	5

a) Örnek cevap: A: sorumluluk ve dürüstlük; B: umut ve sabır; C: adalet duygusu; D: öz denetim.

b) Örnek cevap: C kartında Zeynep, ahirette Allah'ın mutlak adaletle hükmedeceğine inandığı için dünyada hakkını alamasa bile öfkesine yenilmiyor; hakkının kaybolmayacağını biliyor.

Sık hatalar: Davranışı yalnızca tekrar etmek, inançla ilişkilendirmemek; Kartları birden fazla aynı kazanımla eşleştirip diğerlerini boş bırakmak

4. DKAB.7.1.3 · Melek ve ahiret inancının insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Zeynep'in görüşünü seçer.	3
a)	Ahiret inancının dünyada sorumluluk bilinciyle yaşamayı gerektirdiğini belirterek gerekçelendirir.	3
b)	Kerem'in ya da Burak'ın görüşündeki yanlışlığı açıkça belirtir.	3
b)	Eleştirisini gerekçelendirir (ör. ahiretteki karşılık dünyadaki çalışmaya bağlıdır; meleklerin yazması insanı çaresiz bırakmaz, tam tersine yaptıklarına dikkat etmeye yöneltir).	6

a) Örnek cevap: Zeynep'in görüşü uyumludur; çünkü ahirete inanan kişi dünyada yaptıklarının karşılığını göreceğini bilir ve her işini sorumluluk bilinciyle yapar.

b) Örnek cevap: Kerem'in görüşü yanlıştır. Ahirette insan, dünyada yaptıklarının karşılığını görür. Bu yüzden ahirete inanan biri dünya işlerini ihmal etmez; ders çalışır, ailesine ve çevresine karşı görevlerini yerine getirir. Ahiret inancı dünyayı önemsizleştirmez, dünyadaki her işi anlamlı kılar.

Sık hatalar: Doğru görüşü seçip gerekçe yazmamak; Eleştiride yalnızca "yanlış" deyip nedenini açıklamamak

5. DKAB.7.1.3 · Melek ve ahiret inancının insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme · zor

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Kerem'in davranışının dış denetime (kameraya) bağlı olduğunu belirtir.	4
a)	Hilal'in davranışının iç denetime (inanç, vicdan, sorumluluk bilinci) dayandığını belirtir.	4
b)	Dış denetimin her yere ve her ana ulaşamayacağını, kişinin niyetini ve sözlerini denetleyemeyeceğini belirtir.	4
b)	Melek ve ahiret inancının kişiye kimse görmese de doğru davranma bilinci kazandırdığını belirtir.	4
b)	Görüşü bu gerekçelerle tutarlı biçimde değerlendirip bir sonuca ulaşır.	4

a) Örnek cevap: Kerem kamera olduğu için dikkatli davranıyor; kamera olmayınca kuralı çiğniyor. Onun denetimi dışarıdan geliyor. Hilal ise kimse görmese de aynı davranıyor; onun denetimi içinden, inancından ve vicdanından geliyor.

b) Örnek cevap: Bu görüşe katılmıyorum. Kameralar her yere konulamaz; insanın niyetini, sözlerini ve kimsenin görmediği anlarını denetleyemez. Melek ve ahiret inancı ise kişiye her an Allah'ın bildiği ve yaptıklarının kaydedildiği bilincini kazandırır. Bu iç denetim, kişiyi kimse görmese de doğru davranmaya yöneltir. Bu yüzden dış denetim yararlı olsa da tek başına yeterli değildir.

Sık hatalar: İç ve dış denetimi adlandırmadan karşılaştırmak; Görüşü gerekçe göstermeden reddetmek ya da kabul etmek

6. DKAB.7.1.4 · Nâs suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme · kolay

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Rab, Melik ve İlah sıfatlarını yazar (biri eksikse puan verilmez).	5
b)	Vesveseyi insanın içine kötülüğü, şüpheli ya da yanlış fısıldayan kötü düşünce olarak açıklar.	5
b)	Açıklamasını günlük hayattan bir örnekle destekler.	5

a) Örnek cevap: Rab (insanların Rabbi), Melik (insanların Melik'i/hükümdarı), İlah (insanların İlah'ı).

b) Örnek cevap: Vesvese, insanın kalbine sinsice fısıldanan kötü düşüncedir. Örneğin bir öğrencinin içinden "Annen görmüyor, ders çalışmadan oyun oyna, nasılsa kimse anlamaz." diye geçirmesi bir vesvesedir.

Sık hatalar: Sıfatlar yerine "cinler ve insanlar" yazmak; Vesveseyi yalnızca "kötülük" diye tanımlayıp açıklamamak